

PRZEGLĄD PRASY TECHNICZNEJ STYCZEŃ 2020

AURA

BJULLETEN OSŽD

DROGOWNICTWO

EUROLOGISTICS

GLOBAL RAILWAY REVIEW

INŻYNIER BUDOWNICTWA

LOGISTYKA

MAGAZYN AUTOSTRADY

MOSTY

POJAZDY SZYNOWE

POLSKA GAZETA TRANSPORTOWA

STRASSE UND VERKEHR

ŚWIAT KOLEI

TRANSPORT MIEJSKI I REGIONALNY

AURA

Jeleński Tomasz: Zieleń w mieście: potencjał prywatnego sektora. (Urban greenery: the potential of the private sector.) Aura 2019, nr 11, s.6-10, fot.11, bibliogr.poz.9.

Rola i znaczenie zielonej infrastruktury jako czynnika zrównoważonego rozwoju przestrzeni miejskiej. Warunki współpracy sektora prywatnego i publicznego w zakresie zagospodarowania terenów zielonych w miastach w Polsce. Przykłady kształtowania systemów zieleni na terenach publicznych, obiektach handlowych i osiedlach mieszkaniowych (Kraków, Łódź, Lublin, Warszawa).

BJULLETEN OSŽD

Luvišis Aleksandr: Vysokoskorostnyje i skorostnyje pojezda na železných dorogach stran-členov OSŽD. (Pociągi wielkich i dużych prędkości na drogach kolejowych państw-członków OSŽD.) Bjułleten OSŽD 2019, nr 4, s.25-26, rys.3; fot.9,

Zestawienie pociągów wielkich i dużych prędkości w krajach-członkach OSŽD. Szczególne znaczenie mają takie pociągi w Chinach, stanowiąc 64 procent długości wszystkich tego typu linii na świecie. Maksymalna prędkość rozkładowa w Chinach sięga 400 km/h, w Hiszpanii, Francji i Niemczech - 360 km/h. Obok Chin i Korei Płd. większość pociągów dużych prędkości Rosji, Polski, Kazachstanu i Uzbekistanu osiąga maksymalną prędkość 200-250 km/h. W najbliższej przyszłości w Rosji i Chinach pojawią się pociągi kontenerowe poruszające się z maksymalną prędkością 160 km/h. W ramach realizacji planu Nowego Jedwabnego Szlaku szybkie pociągi kontenerowe mają pojawić się także na Białorusi, Ukrainie, Słowacji, w Kazachstanie, Polsce, Czechach, a w dalszej perspektywie na liniach kolejowych Azerbejdżanu, Węgier, Bułgarii, Iranu, Litwy, Łotwy, Rumunii, Uzbekistanu, Turkmenistanu oraz Estonii.

DROGOWNICTWO

Górecki Łukasz, Grzegorzewicz Krzysztof: Uwarunkowania stosowania ogrodzeń drogowych w Polsce. Drogownictwo 2019, nr 12, s.355-359, fot.7, tab.3, bibliogr.poz.5.

Elementy składowe ogrodzeń dróg oraz ich charakterystyka i właściwości.

Podgórska Agnieszka, Rajchel Jan: Wypadki drogowe w Polsce i ich skutki. Drogownictwo 2019, nr 12, s.347-354, bibliogr.poz.10.

Wypadki drogowe w Polsce i ich skutki w ujęciu statystycznym oraz analizie powstania zdarzeń na drogach i ich sprawstwa.

Pomykała Wiesław: Dawne grody, drogi i przeprawy mostowe Lubelszczyzny w Dolinie Bugu. Drogownictwo 2019, nr 12, s.360-366, fot.8; rys.5, bibliogr.poz.12.

Historia traktów drogowych i przepraw mostowych na Lubelszczyźnie. Charakterystyka wybranych mostów na rzece Bug w rejonie Brześć-Terespol.

Stańczyk Andrzej: Most Pokoju w Londonderry w Północnej Irlandii. Drogownictwo 2019, nr 12, s.366-367, fot.3,

Charakterystyka Mostu Pokoju w Londonderry w Północnej Irlandii. Opis cech konstrukcyjnych i użytkowych kładki o unikalnej konstrukcji.

EUROLOGISTICS

Brzozowski Maciej: Żegluga kontenerowa: nadchodzą zmiany. Eurologistics 2019,2020, nr 6, s.75-77, fot.2,

Analiza światowego rynku morskich przewozów kontenerowych w 2019 r.; wskaźniki koniunktury i ceny frachtu oraz prognozy wzrostu globalnej floty kontenerowej. Kierunki działań proekologicznych mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej statków i ochronę środowiska morskiego. Inwestycje w zakresie rozwoju usług i zastosowań nowych technologii w transporcie morskim.

Technologie zmieniają transport drogowy. Eurologistics 2019,2020, nr 6, s.84-91, rys.2, tab.1,

Trendy rozwoju nowoczesnych technologii w transporcie drogowym. Obszary zastosowań technologii cyfrowych i wpływ na funkcjonowanie rynku. Przewidywane efekty wdrażania rozwiązań w zakresie digitalizacji logistyki i transportu przez przedsiębiorców. Perspektywy autonomizacji i elektryfikacji transportu samochodowego; koszty i korzyści eksploatacji pojazdów z napędem alternatywnym.

GLOBAL RAILWAY REVIEW

Borghini Carlo: Can space technology be used to transform the future of rail?. (Czy technologia kosmiczna może być wykorzystana do zmiany przyszłości kolei?.) Global Railway Review 2019, nr 5, s.10-14, fot.3,

Geneza i zadania globalnego systemu nawigacji GNSS oraz systemu wspomagania satelitarnego EGNOS w transporcie kolejowym. Zakres i możliwości zastosowania systemów pozycjonowania satelitarnego na kolejach UE; ocena wpływu systemów na efektywność i bezpieczeństwo przewozów kolejowych.

Broad Danny: Freight innovation in Australia. (Towarowe innowacje w Australii.) Global Railway Review 2019, nr 3, s.22-25, fot.3,

Przegląd trzech innowacyjnych projektów wdrażanych przez australijskie przedsiębiorstwa kolejowe w zakresie transportu towarowego. Zadania i funkcje systemu predykcyjnej optymalizacji jazdy pociągów

towarowych (Predictive Train Optimiser - PTO) zapewniającego w czasie rzeczywistym monitorowanie stanu pociągu i działalności operacyjnej w procesie przewozowym. Usługi aplikacji Driver App stosowanej przez przewoźnika Pacific National w planowaniu i zarządzaniu transportem oraz łączności z personelem. Rozwój technologii w pełni autonomicznego transportu towarowego pociągami Auto-Haul koncernu wydobywczego Rio Tinto.

Donzelli Valeria: Satellites and drones to support railway infrastructure maintenance. (Satelity i drony wspierają utrzymanie infrastruktury kolejowej.) Global Railway Review 2019, nr 3, s.12-16, rys.2, bibliogr.poz.1.

Cele i koncepcja projektu zdalnego monitorowania stanu infrastruktury kolejowej (Multi-scale Observation and Monitoring of railway Infrastructure Threats - MOMIT). Innowacyjne techniki monitoringu obszaru kolejowego wykorzystujące technologie satelitarne oraz zdalnie sterowane systemy lotnicze (RPAS). Znaczenie projektu dla optymalizacji kosztów i zwiększenia efektywności zarządzania infrastrukturą.

Flower Tim: Delivering Network Rail's next generation track maintenance. (Zapewnienie utrzymania nowej generacji sieci kolejowej Network Rail.) Global Railway Review 2019, nr 5, s.58-62, rys.6; fot.2,

Zmiany w zarządzaniu infrastrukturą kolejową w Wielkiej Brytanii, jakie zaszły w ciągu ostatnich dziesięciu lat oraz plany na przyszłość. Priorytety i efektywność strategii utrzymania sieci kolejowej realizowane przez zarządcę infrastruktury kolejowej Network Rail Ltd. Techniki zarządzania wykorzystujące innowacyjne technologie w procesie automatyzacji procedur kontroli, pomiarów i testów infrastruktury; nowoczesne maszyny i urządzenia diagnostyczne eksploatowane przez Network Rail. Zastosowanie metodologii FMECA (Failure Mode and Criticality Analysis - Analiza Przyczyn, Skutków i Krytyczności Awarii) do zapewnienia niezawodności infrastruktury.

Fullerton John: Advances in Australian rail asset management. (Osiągnięcia w zarządzaniu zasobami australijskich kolei.) Global Railway Review 2019, nr 5, s.63-67, fot.6,

Zakres i przykłady stosowania nowych technologii w zarządzaniu infrastrukturą kolejową. Organizacja sieci monitoringu przytorowego wykorzystującej czujniki, monitory i kamery wysokiej rozdzielczości. Zadania i funkcje systemów i narzędzi stosowanych do monitorowania sieci kolejowej: elektroniczne systemy rozpoznawania i detekcji, pojazdy bezzałogowe, drony i pojazdy motorowe. Systemy informacji o warunkach atmosferycznych w oparciu o dane przestrzenne. Założenia i realizacja Programu Ulepszenia Zarządzania Infrastrukturą (Asset Management Improvement Program - AMIP).

Lochman Libor, Wiebe Enno: Establishing a new safety culture for European railway. (Ustanowienie nowej kultury bezpieczeństwa europejskich kolei.) Global Railway Review 2019, nr 6, s.20-21,

Wpływ regulacji Czwartego Pakietu Kolejowego i realizacji projektu Jednolitego Obszaru Kolejowego (Single European Railway Area) na bezpieczeństwo w transporcie kolejowym w UE. Definicja i model kultury bezpieczeństwa. Priorytetowe cele i strategia rozwoju bezpieczeństwa kolei przedstawione w Europejskiej Deklaracji Kultury Bezpieczeństwa Europejskiej Agencji Kolejowej (ERA).

Majerczak Piotr: Investing in modern maintenance technology to deliver an improved railway. (Inwestowanie w nowoczesne technologie utrzymania w celu ulepszenia kolei.) Global Railway Review 2019, nr 5, s.52-56, fot.3,

Ocena wpływu nowoczesnych technologii na zmianę metod i technik utrzymania polskiej sieci kolejowej. Inwestycje PKP PLK w nowoczesne rozwiązania służące diagnostyce i sprawnemu utrzymaniu infrastruktury. Charakterystyka systemów monitorowania stanu sieci kolejowej, w tym mobilnych laboratoriów diagnostycznych oraz urządzeń przeznaczonych do identyfikacji i lokalizacji uszkodzeń. Organizacja działalności utrzymaniowej i remontowej.

Vidovic Ivan, Landgraf Matthias: Fibre optic sensing in railway infrastructure monitoring. (Czujniki światłowodowe w monitorowaniu infrastruktury kolejowej.) Global Railway Review 2019, nr 2, s.18-21, rys.3,

Zastosowanie czujników monitoringu przytorowego i kabli światłowodowych do pozyskiwania informacji o stanie sieci kolejowej. Możliwości wykorzystania sygnałów akustycznych do identyfikacji, monitorowania i kontroli infrastruktury kolejowej. Zadania i funkcje systemów rozproszonego wykrywania akustycznego (Distributed Acoustic Sensing - DAS). Techniki pomiarów, badań i oceny torów przeprowadzanych przy użyciu zautomatyzowanych pojazdów diagnostycznych.

Wundersamer Johannes: Rail Performance Monitoring: paving the way for advanced track solutions. (Monitorowanie wydajności kolei: torując drogę dla zaawansowanych rozwiązań dla infrastruktury.) Global Railway Review 2019, nr 3, s.56-58, rys.1; fot.1, bibliogr.poz.2.

Zastosowanie systemu monitorowania stanu infrastruktury kolejowej (Rail Performance Monitoring) w metrze. Funkcjonalność systemu w zakresie monitorowania defektów i uszkodzeń nawierzchni torowej. Rozwiązania mające na celu określenie aktualnych potrzeb utrzymaniowych oraz planowanie proaktywnej strategii zarządzania infrastrukturą.

INŻYNIER BUDOWNICTWA

Juszczak Artur: Rewitalizacja mostów kolejowych. (Regeneration of railway bridges.) Inżynier Budownictwa 2019, nr 11, s.49-53, rys.2; fot.10, tab.1, bibliogr.poz.9.

Inwestycje infrastrukturalne związane z przywracaniem transportu kolejowego na nieczynnych liniach kolejowych. Zestawienie liczby i długości kolejowych obiektów inżynierskich w Polsce (obiekty eksploatowane i nieeksploatowane). Zakres robót i koszty rewitalizacji kolejowego mostu granicznego w Łęknicy oraz wiaduktu w Zielonej Górze.

Malan-Wijata Aneta: Usytuowanie drzew i krzewów w sąsiedztwie linii kolejowych. (Location of trees and bushes in the vicinity of railway lines.) Inżynier Budownictwa 2019, nr 11, s.19-20, fot.1,

Prawne zasady usuwania drzew usytuowanych w odległości do 15 m od torów kolejowych i stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu; komentarz do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z 24 kwietnia 2019 r. w sprawie zezwolenia na usunięcie drzew (sygn. akt II SA/Go 105/19).

Przewoźnik Mariusz: Na ratunek Wiśle po awarii OŚ 'Czajka'. (To save the Vistula after failure of 'Czajka' WWTP.) Inżynier Budownictwa 2019, nr 12, s.34-36, fot.5,

Budowa tymczasowego układu przesyłowego ścieków po awarii w Oczyszczalni Ścieków 'Czajka' w 2019 r. Konstrukcja rurociągu zastępczego umieszczonego na moście pontonowym.

LOGISTYKA

Janiak Tomasz: Zielone światło dla tramwajów towarowych. Logistyka 2019, nr 5, s.48-50, fot.2,

Uwarunkowania i możliwości wykorzystania tramwaju do przewożenia ładunków w miastach. Doświadczenia miast europejskich w zakresie eksploatacji systemów tramwaju towarowego. Organizacja i efektywność przewozów transportem tramwajowym różnych typów ładunków: części samochodowych (CarGoTram, Drezno), odpadów i elektrośmieci (Cargo-Tram i E-Tram, Zurych), przesyłek kurierskich (Frankfurt nad Menem).

Krojenka Zbyszko: 7W a komunikacja miejska oparta na energii elektrycznej w Smart City. Logistyka 2019, nr 5, s.56-61, rys.1; fot.4,

Zasady certyfikacji miasta inteligentnego (smart city) oraz wskaźniki oceny rozwoju miast określone w normie PN-ISO 37120:2015-03 'Zrównoważony rozwój społeczny - Wskaźniki usług miejskich i jakości życia'. Inteligentny i zrównoważony rozwój transportu jako element realizacji założeń koncepcji smart city. Przesłanki elektryfikacji komunikacji zbiorowej i indywidualnej w dużych aglomeracjach.

Niedbalski Beniamin: Poruszanie się hulajnogą elektryczną - aspekty prawne. Logistyka 2019, nr 5, s.30-32, fot.1,

Kwestie prawne związane z poruszaniem się hulajnóg elektrycznych na drogach publicznych, ścieżkach rowerowych i chodnikach. Problemy związane z kwalifikacją prawną osoby poruszającej się na hulajnodze do określonej kategorii użytkowników dróg. Propozycje wprowadzenia nowej kategorii pojazdów - Urządzenia Transportu Osobistego- zawarte w projekcie nowelizacji ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Sobkowiak Joanna: Smart city po polsku. Logistyka 2019, nr 5, s.71-74, fot.3,

Ewolucja koncepcji inteligentnego miasta (smart city) i jej realizacja w europejskich aglomeracjach. Przykłady wdrożenia nowych technologii informacyjnych i rozwiązań proekologicznych z zakresu smart city w Polsce i w Europie Zachodniej.

[Inteligentne miasta i mobilność]. Logistyka 2019, nr 5, s.14-29, rys.5; fot.5,

Koncepcja miasta inteligentnego (smart city) w kontekście rozwoju zrównoważonej mobilności. Płaszczyzny i etapy rozwoju smart city. Innowacje w dziedzinie infrastruktury i technologii oraz ich wpływ na kulturę mobilności. Kierunki i obszary elektryfikacji i cyfryzacji transportu miejskiego. Przykłady wdrażania rozwiązań z zakresu funkcjonowania smart city w Poznaniu. Funkcjonalność i zastosowanie inteligentnych systemów monitoringu wizyjnego w komunikacji miejskiej.

MAGAZYN AUTOSTRADY

Badania stanu nawierzchni drogowej, komfortu jazdy i bezpieczeństwa ruchu przy wykorzystaniu hulajnogi o napędzie elektrycznym. (Tests of road surface condition, driving comfort and traffic safety using an electric scooter.) Magazyn Autostrady 2019, nr 11-12, s.61-66, rys.7; fot.4, bibliogr.poz.6.

Metodologia i wyniki badań nad zastosowaniem hulajnóg elektrycznych do diagnostyki nawierzchni dróg rowerowych. Funkcje aplikacji OSIKA (Otwarty System Inspekcji Komunikacyjno-Akcelerometrycznej) zainstalowanej na smartfonach, zbierającej dane na temat przyspieszeń pojazdów drogowych w trakcie jazdy. Wnioski dotyczące możliwości wykorzystania danych o drganiach do wyznaczania stanu nawierzchni drogowej oraz oceny bezpieczeństwa ruchu i komfortu jazdy.

Drewniok Michał, Kostrzanowska-Siedlarz Aleksandra: Emisyjność głównych materiałów budowlanych - co przyniesie przyszłość?. (Emissivity of main building materials - what the future brings?.) Magazyn Autostrady 2019, nr 11-12, s.52-56, rys.2; fot.1, bibliogr.poz.19.

Założenia długoterminowej strategii w zakresie redukcji globalnej emisji dwutlenku węgla w sektorze budowlanym. Scenariusze ograniczenia emisji oraz poprawy efektywności energetycznej przemysłu do 2050 r.: Reference Technology Scenario - RTS, Clean Technology Scenario - CTS, Material Efficiency Strategy - MEF. Prognozowane zapotrzebowanie na stal, cement i aluminium do 2060 r. według RTS, CTS i MEF. Proponowane działania na rzecz ograniczenia skutków globalnego ocieplenia poprzez wdrożenie strategii w procesie produkcji i wykorzystania materiałów budowlanych.

MOSTY

Badania systemów powstrzymujących pojazd przed wypadnięciem z drogi, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów inżynierskich - cz. I. (Tests of systems restraining vehicles from wiping out with special reference to engineering structures.) Mosty 2019, nr 3-4, s.66-68, rys.2; fot.1,

Ocena wpływu otoczenia drogi na poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego (brd). Zagrożenia dla brd związane z ryzykiem wypadku wskutek wypadnięcia pojazdu z jezdni. Rodzaje i funkcje urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego. Cele, zakres i metodologia projektu badań systemów powstrzymujących pojazd - RoSE (Road Safety Equipment) - zainstalowanych na drogach i obiektach inżynierskich.

Badania systemów powstrzymujących pojazd przed wypadnięciem z drogi, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów inżynierskich - cz. II. (Tests of systems restraining vehicles from wiping out with special reference to engineering structures.) Mosty 2019, nr 3-4, s.66-68, rys.1; fot.16, bibliogr.poz.20.

Analiza wyników badań zderzeniowych barier ochronnych oraz symulacji numerycznych różnych typów kolizji drogowych, przeprowadzonych w ramach projektu RoSE (Road Safety Equipment). Mapa ryzyka dla wypadnięć z jezdni.

POJAZDY SZYNOWE

Durzyński Zbigniew, Sienicki Adam: Zasadność stosowania systemu przechylnego pudła w pociągach kolei dużych prędkości. (Justification of application of a tilting body system to the high-speed trains.) Pojazdy Szynowe 2019, nr 3, s.35-47, rys.5, tab.7, bibliogr.poz.5.

Ocena kosztów i korzyści wykorzystania systemu przechylnego pudła w pociągach dużych prędkości. Symulacje przejazdów teoretycznych pociągów w różnych wariantach wykonania i dla różnych scenariuszy jazdy; analiza wyników czasu przejazdu i zużycia energii trakcyjnej dla prędkości maksymalnych: 200, 250 i 300 km/h, przy zastosowaniu hamulców tarczowych lub elektrodynamicznych. (Artykuł w jęz. polskim i angielskim).

Pielecha Jacek, Merkisz Jerzy: Możliwości oceny emisji cząstek stałych z silników spalinowych pojazdów szynowych. (Opportunities to evaluate emission of particulate matter from the combustion engines of rail vehicles.) Pojazdy Szynowe 2019, nr 3, s.1-14, rys.8, tab.5, bibliogr.poz.31.

Budowa i właściwości fizykochemiczne cząstek stałych pochodzących z silników pojazdów szynowych oraz ich wpływ na środowisko naturalne. Regulacje prawa UE dotyczące emisji cząstek stałych pojazdów pozadrogowych. Zasady badań i metody pomiaru emisji cząstek stałych z silników spalinowych. (Artykuł w jęz. polskim i angielskim).

POLSKA GAZETA TRANSPORTOWA

Ustalenia odnośnie Pakietu Mobilności. Polska Gazeta Transportowa 2019, nr 49-52, s.4,

Nowe regulacje UE w zakresie międzynarodowego transportu drogowego dotyczące: zasad delegowania kierowców, czasu prowadzenia pojazdów, dostępu do zawodu przewoźnika drogowego oraz do rynku przewozów rzeczy.

STRASSE UND VERKEHR

Engdahl Jesper, Kryeziu Gzim: Umweltzonen als Mittel gegen Luftverschmutzung in Städten. Erste Erkenntnisse aus einem Projekt in Brüssel. (Les zones vertes comme moyen de lutte contre la pollution atmosphérique urbaine.) Strasse und Verkehr 2019, nr 9, s.28-33, fot.2, bibliogr.poz.9.

Strefa obowiązuje 24 godz. na dobę we wszystkie dni tygodnia, dotyczy samochodów osobowych, furgonetek (poniżej 5 t), autobusów (w tym wycieczkowych) z wyłączeniem pojazdów elektrycznych i z dwoma rodzajami napędu (hybrydowych). Wprowadzona została od stycznia 2018 r. Można zakupić prawo do wjazdu na 1 dzień dla pojazdów objętych zakazem, ale tylko 8 razy w roku. Mieszkańców strefy i kupców zachęca się premiami do wyeliminowania pojazdów niespełniających norm ekologicznych (np. premia dla kupców za wymianę pojazdów na nowe). Strefa przez pierwsze 9 miesięcy funkcjonowała bez restrykcji, aby ułatwić adaptację do systemu. Jest oznaczona tablicami, kontrolowana automatycznie przez kamery, pojazdy spoza Belgii muszą dokonać bezpłatnej rejestracji. Naruszenie zasad kosztuje 350 euro. Pierwsze rezultaty zostały przeanalizowane w raporcie technicznym (poz. 6 bibliografii), trudno jednak o precyzyjne wyniki czystości powietrza ze względu na oddziaływanie wielu czynników, w tym także meteorologicznych. W dłuższym okresie można oczekiwać także analizy wpływu na mobilność itp. Ważne aspekty wprowadzenia systemu kontroli i kar: jednoznaczność zasad, kompletność, ochrona systemu przed cyberatakami itp. Kwestia społecznej akceptacji strefy, traktowanej przez przeciwników jako wstępny etap wprowadzania opłat za wjazd do miasta.

Petri Remo : Planification d'arrets de bus sans obstacles. (Planung von hindernisfreien Bushaltestellen.) Strasse und Verkehr 2019, nr 9, s.6-13, rys.2; fot.3,

Omówienie rozwiązań przystanków autobusowych na przykładzie projektu kantonalnego dworca w Altdorfie - w nawiązaniu do prawa związkowego o przeciwdziałaniu dyskryminacji osób niepełnosprawnych. Przebudowa związana jest z decyzją federalną o budowie nowej linii kolejowej przez Alpy (1992), największym projektem budowlanym kiedykolwiek realizowanym przez Konfederację Szwajcarską. W związku z przedłużeniem i powiększeniem dworca kolejowego w Altdorfie (przystosowanie dla pociągów InterRegio i Intercity) i przewidywanym wzrostem liczby pasażerów, wynikła potrzeba przekształcenia dworca autobusowego i wyposażenia go w podwójną liczbę stanowisk (powiększoną z 3 do 6). W 2016 Departament Prac Publicznych kantonu przeprowadził analizę koncepcji 'wyspy autobusowej' określając wysokość peronu na 22 cm (biorąc pod uwagę nie tylko niepełnosprawnych, ale także osoby z wózkami dziecięcymi i ciężkimi bagażami). Opis prac projektowych i udziału uczestników: operatorów linii autobusowych, projektantów, przedstawicieli Departamentu oraz organizacji Procap (największej w Szwajcarii organizacji zrzeszającej osoby niepełnosprawne - obecnie ponad 21 tys. członków). Rozwiązywanie problemów kompatybilności w odniesieniu do minibusów i pojazdów specjalnych. Szczegółowe informacje na stronie www.procap.ch.

ŚWIAT KOLEI

Ćwikła Marek: Wykolejenie "lux-torpedy" na szlaku Jordanów - Chabówka 26.09.1938 r. Świat Kolei 2019, nr 8, s.44-45, rys.1; fot.2,

Rekonstrukcja wypadku "lux-torpedy" z 26 IX 1938 r. na podstawie akt Prokuratury Sądu Okręgowego w Krakowie. "Lux-torpedy" trzykrotnie uległy wykolejeniu z powodu kamieni ułożonych na torach. W tym przypadku ustalono sprawców, chłopców w wieku 8 i 9 lat mieszkających nieopodal miejsca zdarzenia - zastosowano wobec nich jedynie środki wychowawcze, umarzając dalsze postępowanie sądowe.

Etmanowicz Andrzej: Trans Europ Express serii 601/901 DB w Polsce. Świat Kolei 2019, nr 10, s.34-37, fot.20, tab.1, bibliogr.poz.5.

Opis przejazdu przez Polskę pociągu prowadzonego jednostkami spalinowymi DB serii 601/901. Należały one do najbardziej luksusowych składów kolejowych szlaków Zachodniej Europy w XX w. Przejazd na trasie Köln Hbf - Kaliningrad miał miejsce w sierpniu 1998 r.

Faliński Filip: Jak długo jeżdżą pociągi w Kazachstanie? . Świat Kolei 2019, nr 10, s.30-33, fot.9,

Opis podróży szlakiem z Ust-Kamienogorska do położonego w górach Altaju Żyrianowska. To boczna linia o znaczeniu regionalnym, głównie wykorzystywana w ruchu towarowym. Pociągi poruszają się tam niespiesznie, w zgodzie z charakterystycznym dla regionu brakiem pośpiechu. Pociągi pasażerskie w Kazachstanie służą przede wszystkim do podróżowania na dłuższych dystansach nocą - maksymalne skrócenie czasu podróży nie odgrywa tak ważnej roli jak u nas.

Korcz Paweł: Kamienna Góra - Kowary. Świat Kolei 2019, nr 10, s.27-29, rys.1; fot.7,

Opis stanu obecnego nieczynnego szlaku kolejowego na pograniczu Karkonoszy i Rudaw Janowickich. Opisany odcinek został oddany do użytku w 1905 r., linię zelektryfikowano w 1932 r. Sieć trakcyjną z infrastrukturą władze sowieckie wywoziły w 1945 r. Pociągi pasażerskie kursowały na linii do 1986, towarowe prawdopodobnie do ok. 2000 r. Obecnie w środowiskach lokalnych pojawiają się głosy w sprawie reaktywacji ruchu, przede wszystkim dla celów turystycznych.

Margosiński Krzysztof, Przeczek Artur: Szerokotorowy pociąg pancerny 'Generał Konarzewski 1. Dywizji Strzelców Wielkopolskich' (2). Świat Kolei 2019, nr 10, s.18-26, rys.3; fot.14,

Część druga opracowania zawierająca historię konstrukcji pociągu w służbie rosyjskiej, a potem sowieckiej. Okoliczności zdobycia składu 16.10.1919 r. na linii kolejowej między stacjami Wawulicze i Rynia. Służba w armii wielkopolskiej, a następnie polskiej (od 6 lutego 1920 r.), najpierw jako skład szerokotorowy, później (lipiec-sierpień 1920 r.) jako normalnotorowy. Rozformowanie składu po sierpniu 1920 r. z wykorzystaniem części wagonów bojowych jednostki. Pod koniec września nastąpiła likwidacja pociągu przez wojskowe Kierownictwo Budowy Pociągów Pancernych.

Pokropiński Bogdan: Wagony motorowe budowy przedwojennej Górnosląskich Kolei Wąskotorowych. Świat Kolei 2019, nr 10, s.38-44, rys.2; fot.15, tab.2, bibliogr.poz.7.

Prezentacja pasażerskich wagonów motorowych użytkowanych do 1960 r. na linii wąskotorowej Gliwice Trynek - Rudy - Racibórz: Mxez 212 (ex71), Mxz 211 (ex72).

Rechłowicz Marcin, Molecki Bogusław: Na wschód i południe Sosnowca (część 1 - linia 26 do Mysłowic). Świat Kolei 2019, nr 10, s.48-55, rys.1; fot.18, bibliogr.poz.8.

W cyklu 'Najpiękniejsze linie tramwajowe w Polsce' opis linii 26 stanowiącej element sieci tramwajowej łączącej miasta Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Historia powstania linii, jej przebieg, zmiany od 1952 r. (momentu oddania pierwszego odcinka), stan dzisiejszy i perspektywy na przyszłość.

Rechłowicz Marcin, Molecki Bogusław: Na wschód i południe Sosnowca (część 2 - linia 27 do Kazimierza Górniczego). Świat Kolei 2019, nr 11, s.44-51, rys.1; fot.17, bibliogr.poz.9.

W cyklu 'Najpiękniejsze linie tramwajowe w Polsce' - opis linii 27, kolejnej linii powstałej w wyniku rozbudowy z pierwszej połowy XX w. Linia według zamierzeń połączyć miała Sosnowiec, Dańdówkę, Klimontów, Porąbkę, Kazimierz i Strzemieszyce. Ostatecznie pętlę końcową zorganizowano w rejonie stacji Sosnowiec Kazimierz. Ten odcinek oddano do użytku 4 grudnia 1960 r. Przebieg eksploatacji linii, stan dzisiejszy i perspektywy na przyszłość.

Rusak Ryszard: Elektrowozy serii 1600/1700/1800 kolei NS (1). Świat Kolei 2019, nr 11, s.32-37, fot.16,

Koleje holenderskie (NS) odnowiły park lokomotyw elektrycznych zamawiając pod koniec lat 70. 30 francuskich pojazdów firmy Alstom oznaczonych serią 1600. Pozwoliło to na wycofanie starego taboru, a następnie stało się podstawą zamówienia nowego typu oznaczonego 1700. Elektrowozy na kolejach holenderskich służyły do prowadzenia klasycznych dalekobieżnych pociągów pasażerskich i towarowych, ruch podmiejski i aglomeracyjny realizowały tu prawie wyłącznie elektryczne zespoły trakcyjne. Elektryfikacja linii kolejowych w Holandii sięga 1908 r. Ze względu na niewielkie odległości w Holandii przyjęto system prądu stałego o napięciu 1500 V elektryfikując jeszcze przed II wojną światową niemal całą sieć kolejową. Opis konstrukcji elektrowozów serii 1600/1700 w zestawieniu z pierwowzorem francuskim BB 7200; dzieje ich eksploatacji z uwzględnieniem wypadków (8 stycznia 1962 r. na stacji Harmelen doszło

do zderzenia czołowego dwóch pociągów, w wyniku zderzenia śmierć ponieśli 93 osoby a 54 zostały ranne - pod względem liczby ofiar to największa katastrofa kolejowa w dziejach NS).

Sibilski Michał: Lokomotywnia Kłodzko (1). Świat Kolei 2019, nr 11, s.22-31, fot.17, tab.5,

Lokomotywnia kłodzka przez ponad wiek od swego powstania była kluczową parowozownią tego rejonu Śląska. Do 1945 r. funkcjonowała w sieci kolei niemieckich. O zakończeniu II wojny światowej, z której zabudowania i infrastruktura parowozowni wyszła niemal bez szwanku, działała jako Parowozownia Główna Kłodzko (do 1963 r.). Zadania trakcyjne w rejonie Kłodzka od przełomu 1945/46 przejął Oddział Mechaniczny Kłodzko, od 1954 r. przemianowany na Oddział Trakcji Kłodzko. W pierwszych latach powojennych parowozownia kłodzka wspomagana była przez cały szereg parowozowni pomocniczych i stacji trakcyjnych. W 1963 r. zlikwidowano Oddział Trakcji w Kłodzku i podporządkowano parowozownię w Kłodzku Oddziałowi Trakcji w Jeleniej Górze.

Szulc Paweł: Historia kolei Canadian Pacific (1). Świat Kolei 2019, nr 11, s.15-21, fot.17,

Historia kolei Canadian Pacific, która połączyła wybrzeże Atlantyku z Pacyfikiem, przyczyniając się do scalenia, zasiedlenia i zagospodarowania obszernych połaci kontynentu północnoamerykańskiego. Jej budowa była związana z politycznym porozumieniem czterech wschodnich brytyjskich kolonii (1867). Historia budowy do roku 1886, gdy z Montrealu wyjechał pierwszy pasażerski pociąg do Port Moody na wybrzeżu Pacyfiku (odległość ponad 4,6 tys. km). Do ukończenia linii przy wydatnym wsparciu władz centralnych przyczyniło się spektakularne ułatwienie przerzutu wojska dla stłumienia tzw. rebelii północno-zachodniej w połowie 1885 r.

Walczak Dariusz: Tramwaje konne w Wołominie. Świat Kolei 2019, nr 8, s.46-53, rys.2; fot.4, bibliogr.poz.4.

Zestawienie danych dotyczących funkcjonowania w Wołominie i okolicach w różnych latach na przełomie XIX i XX w. 8 linii wąskotorowych konnych kolejek podjazdowych. Linie te nie tworzyły nigdy całości - każda miała innego właściciela, swoją osobną koncesję. Mało wiadomo o okresie ich funkcjonowania, przynajmniej 2 z nich (1 pasażerska i 1 towarowa) funkcjonowały jeszcze w początku lat 30. XX w.

TRANSPORT MIEJSKI I REGIONALNY

Bryniarska Zofia, Szczygieł Aneta: Analiza punktualności lotów samolotów pasażerskich w Międzynarodowym Porcie Lotniczym im. Jana Pawła II Kraków-Balice. Transport Miejski i Regionalny 2019, nr 11/12, s.27-33, rys.7, tab.5, bibliogr.poz.7.

Charakterystyka Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II w Balicach; historia, wielkość ruchu lotniczego. Przyczyny opóźnień samolotów oraz kody opóźnień IATA. Miary i wskaźniki punktualności. Wyniki analizy punktualności rejsów międzynarodowych i krajowych; przyczyny opóźnień lotów wraz ze sposobem ich eliminowania.

Kwarciański Tomasz: Rola województw samorządowych w rozwoju pasażerskich przewozów regionalnych w Polsce. Transport Miejski i Regionalny 2019, nr 11/12, s.3-7, tab.3, bibliogr.poz.15.

Rola województw samorządowych w rozwoju pasażerskich przewozów regionalnych w Polsce: organizacja oraz dofinansowanie usług transportu kolejowego; rozwój i modernizacja infrastruktury transportu kolejowego.

Oleksiuk Szymon: Podsystem zarządzania transportem publicznym w ramach Inteligentnego Systemu Transportowego (ITS) w Bielsku-Białej. Transport Miejski i Regionalny 2019, nr 11/12, s.15-26, rys.10; fot.3, tab.1, bibliogr.poz.23.

Mechanizm wdrożeniowy systemu ITS w Bielsku-Białej zastosowany w ramach projektu realizowanego w latach 2017-2018. Zakres wykorzystania Inteligentnych Systemów Transportowych do poprawy płynności

ruchu oraz wzrostu efektywności transportu publicznego; architektura logiczna systemu oraz pełnione funkcje. Nowoczesne rozwiązania w obszarze informacji pasażerskiej w ramach ITS.

Wójtowicz Michał: Piktogram jako nośnik informacji w pasażerskim transporcie zbiorowym. Transport Miejski i Regionalny 2019, nr 11/12, s.8-14, rys.8; fot.12, bibliogr. poz. 6.

Piktogram jako element systemu informacyjnego. Piktogramy w miejskim transporcie zbiorowym; międzynarodowe, krajowe i lokalne regulacje prawne. Przykłady stosowania piktogramów w Polsce i za granicą. Piktogramy - kierunki rozwoju.

Zych-Lewandowska Maria: Linie specjalne do obsługi cmentarzy w okresie Wszystkich Świętych w Polsce. Transport Miejski i Regionalny 2019, nr 11/12, s.34-40, rys.4; fot.2, tab.1, bibliogr.poz.12.

Rozwiązania z zakresu zarządzania miejskim transportem zbiorowym stosowane w Polsce w okresie Wszystkich Świętych na przykładzie "akcji cmentarnej" w roku 2015. Zestawienie rozwiązań zastosowanych w 10 miastach z zakresu planowania i zarządzania miejskim transportem zbiorowym.